

**Praca z socjologii
pt.**

**Wolontariat jako
forma aktywności
społecznej**

**Kostrzewa Malwina
Czwięczek Ewa
Waligóra Alicja
Wieczorko Karolina
Czernuszka Beata
Nabywaniec Monika**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Wolontariat	4
Wolontar.....	9
Centrum Wolontariatu w Warszawie i BORIS	13
Polskie organizacje pozarządowe, opierające swoją pracę na wolontariacie (przykłady)	19
Wolontariat zagraniczny	26
Wolontariat w statystykach	30

„Aby istnieć, trzeba uczestniczyć”

Antoine Saint-Exupery

Aby istnieć, trzeba uczestniczyć w życiu społecznym, można by dopisać do cytowanych słów. Uczestnictwo w życiu społecznym oznacza pracę na rzecz społeczeństwa. Taką pracą jest właśnie wolontariat. Daje on szansę wielu ludziom na samorealizację.

Wolontariat jest szansą dla każdego, niezależnie od płci, rasy, narodowości, wyznania, przekonań politycznych, wieku czy stanu zdrowia, każdy ma prawo być wolontariuszem.

Wolontariat daje szansę wykorzystania własnych umiejętności i doświadczeń, rozwinięcia zainteresowań, zdobycia doświadczenia w nowych dziedzinach, wywarcia wpływu na zmiany społeczne i szansę zaangażowania się.

Wolontariat

"Voluntas" oznacza wolną wolę, samodzielnie podjętą decyzję lub indywidualny wybór. Zatem „zgłaszanie się na ochotnika” (ang. volunteering) zakłada chęć czy gotowość do poświęcenia własnego czasu, energii, umiejętności lub dobrej woli, po to by wykonać różne prace, np. sprzątnięcie śmieci w parku, pomoc dzieciom w odrabianiu pracy domowej itp.

Przyjrzyjmy się teraz słowu „służba” (ang. service). To słowo również pochodzi z języka łacińskiego „servitium”, a jego często używanymi synonimami są takie terminy jak: obowiązek, zajęcie, praca, zatrudnienie. To pojęcie oznacza działania na czyjąś korzyść, które odbywają się przez pewien czas, a wcześniej uzgodnione zostały ich efekty.

Podobnie więc jak „zgłaszanie się na ochotnika”, „wolontariat” czy „służba/praca ochotnicza” mają charakter spontaniczny, opierają się na wolnej woli jednostki i są działaniami wykonywanymi nieodpłatnie (choć czasem przewiduje się pewną rekompensatę finansową na pokrycie kosztów). Niezależnie od tego wolontariat jest również ustrukturovanym działaniem przewidzianym w określonym czasie, opartym na umowie zawierającej zbiór zasad i procedur, które określają prawa i obowiązki wszystkich partnerów. Wolontariat zakłada zdefiniowanie celów i środków, dlatego jest prowadzony przez specjalistyczne organizacje, do których mogą wstępować indywidualne osoby zainteresowane pracą ochotniczą.

Definicje:

Wolontariat - dobrowolna, bezpłatna, świadoma działalność na rzecz innych, wykraczająca poza związki rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie.

Wolontariat - jest poświęceniem czasu i energii na rzecz społeczności lokalnej, osób spoza rodziny, na rzecz rozwoju środowiska itp. Działalność wolontarystyczna ma charakter bezpłatny, z wyjątkiem zwrotu kosztów poniesionych w związku z wykonywanym świadczeniem.

Program wolontarystyczny - program uwzględniający potrzeby organizacji/institucji w zakresie pracy wolontariuszy, ich zakresu obowiązków, systemu nagradzania, stanowiska pracy. Opracowanie programu ułatwia współpracę z wolontariuszami.

Ustawa o wolontariacie - potoczna nazwa ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która weszła w życie w czerwcu 2003 r. i reguluje m.in. kwestie wolontariatu w Polsce.

Historia wolontariatu w Polsce:

Nie można jednoznacznie stwierdzić, że wolontariat w Polsce jest zjawiskiem starym, sięgającym pozytywistycznych założeń pracy organicznej. Tak samo, nie wiadomo czy związany jest z czynnikami cywilizacyjnymi, kulturowymi czy może z tendencjami globalistycznymi.

O śladach bezinteresownej działalności społecznej w polskiej tradycji w 1862 roku w liście do Michaliny z Dziekańskich Cyprian Kamil Norwid napisał: „(...) społeczność polska – społeczność narodu, który, nie zaprzeczam, iż o tyle jako patriotyzm wielki jest, o ile jako społeczeństwo żaden. (...) Wszystko to, czego nie od patriotyzmu, czego nie od narodowego, ale od społecznego uczucia wymaga się, to jest tak początkujące, małe i prawie nikczemne, że strach wspominać o tym.”

Norwid nie dożył niestety najlepszego okresu polskiego ruchu społecznikowskiego, który trwał jeszcze kilka lat po zakończeniu II wojny światowej. Potem aparat komunistyczny zaczął traktować pracę społeczną jako gest lojalności wobec siebie. W latach 1989 – 1996 przyszedł czas stagnacji. W roku 1996 Fundacja BORIS wydała Rocznik poświęcony w całości wolontariatowi. Zawierał on m.in. prawdopodobnie pierwszą analizę prawną stosunków między wolontariuszem a organizacją. Wtedy też powstał pierwszy wzór umowy zlecenia pracy wolontarystycznej. Następnym krokiem było opracowanie Programu kompleksowego ubezpieczenia organizacji pozarządowych. W roku 2000 pojawiły się pierwsze zapisy o wolontariacie w aktach prawnych, a wśród nich rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej, regulujące zasady pracy wolontariuszy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Tym sposobem zalegalizowano w naszym kraju wolontariat.

Ogłoszenie przez ONZ roku 2001 Światowym Rokiem Wolontariatu przyczyniło się do aktywizacji działań w tej dziedzinie. Doktor Marcin Krajewski z Uniwersytetu Warszawskiego na zlecenie Fundacji im. Stefana Batorego przeprowadził analizę prawną istniejących przepisów, mogących mieć związek z wolontariatem. Wspomnieć trzeba też, iż w 1985 roku rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych postanowiono, że 5 grudnia obchodzony będzie jako Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. Świętowanie tego dnia przyjęło się również w Polsce.

Rekrutacja wolontariuszy

Często na pytanie, dlaczego nie jesteś wolontariuszem, wiele osób odpowiada, że nikt ich o to nie poprosił. Z tego wynika podstawowa zasada rekrutacji wolontariuszy, należy jak najszerzej informować o swojej działalności i ofercie dla wolontariuszy zarówno za pośrednictwem ulotek, wywiadów, plakatów, internetu, jak i poprzez rozmowy indywidualne.

Najbardziej wiarygodni wolontariusze to osoby, które poproszone są przez przyjaciół, nie jednak po to by być wolontariuszami, ale po to, aby:

P O M Ó C

Formy i strategie pozyskiwania wolontariuszy

Potencjalne "źródła" wolontariuszy:

- rodzina, znajomi i przyjaciele, sąsiedzi,
- szkoły i uczelnie, akademiki i bursy,
- lokalne: kluby osiedlowe, kluby seniora, kościoły, organizacje pozarządowe (młodzieżowe, kulturalne, ekologiczne) i inne,
- urzędy i instytucje, zakłady pracy.

Forma rekrutacji wolontariuszy i wybór sposobów przekazania informacji zależą od tego, do kogo adresujemy propozycje (czyli, jakie są grupy celowe).

1. Komunikacja dwukierunkowa:

- rozmowa indywidualna ("twarzą w twarz"),
- spotkania w małych grupach - dyskusje, udział w lekcjach wychowawczych,
- wystąpienie przed większą publicznością - konferencja, prezentacja,
- rozmowa telefoniczna ze znanymi osobami lub losowo wybranymi z książki telefonicznej (czasem rozmówcy są nieufni wobec propozycji składanych przez telefon); program radiowy z udziałem słuchaczy, internet (listy dyskusyjne),
- konferencja prasowa (tylko dla nowych wydarzeń).

2. Komunikacja jednokierunkowa:

- listy drukowane - mogą być stosowane do poinformowania o nowym programie i jego zakresie;
- broszury wysłane pocztą,
- artykuły w prasie specjalistycznej, gazetki zakładowe, osiedlowe, biuletyny organizacji pozarządowych, kościelnych - z reguły ukazują się stosunkowo rzadko,
- informacje w prasie codziennej - 30% mieszkańców czyta prasę,
- radio - informacje mogą być wielokrotnie powtarzane, choć nie wszyscy słuchają radia,
- telewizja: regionalna, kablowa: zapowiedzi wydarzeń, informacje o ogłoszonych konkursach, relacje z wydarzeń, wywiady, reportaże,
- plakaty, ulotki - mogą być zamieszczone w urzędach pocztowych, na dworcach, w czytelnich, bibliotekach, ośrodkach zdrowia, szkołach, supermarketach, innych publicznych miejscach,
- strona internetowa.

Każdy z wymienionych sposobów ma swoje zalety i wady. Rozpowszechnianie informacji o poszukiwaniu wolontariuszy kanałami nieformalnymi, wśród znajomych, sąsiadów i przyjaciół jest jednym z najlepszych, najskuteczniejszych sposobów na osiągnięcie celu.

Formy bezpośrednie, oparte na dwukierunkowym komunikowaniu są bardziej efektywne niż formy masowe, jednokierunkowe. Zatem, gdy tylko jest to możliwe, należy korzystać z możliwości oddziaływania osobistego, zazwyczaj powodują one nawiązanie pozytywnych kontaktów z potencjalnymi wolontariuszami. Dobry rezultat daje połączenie kilku różnych form rekrutacji.

Wyróżnia się trzy podstawowe strategie pozyskiwania wolontariuszy:

1.Pasywna - wolontariusze zgłosili się do organizacji sami (dowiedzieli się o potrzebie działań od znajomych, przeczytali adres na tablicy ogłoszeń itp.),

2.Selektywna - poszukiwani są wolontariusze do specjalistycznych zadań. Dobrze przygotowany opis zadań i cech wolontariusza w "Indywidualnym programie wolontarystycznym" pozwoli przydzielić do wykonania specjalistycznych zadań odpowiednie osoby.

3.Ogólna - środki masowego przekazu: ogłoszenia w radiu, artykuły w prasie, informacje w biuletynach.

Wolontariusz

Definicja ustawowa

Wolontariuszem jest każda osoba (fizyczna), która dobrowolnie i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Czyli :

Bycie wolontariuszem to bezpłatne, świadome, dobrowolne działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno- koleżeńsko- przyjacielskie. Wolontariuszem może być każdy, w każdej dziedzinie życia społecznego, wszędzie tam, gdzie taka pomoc jest potrzebna, ale pamiętajmy, że nie każdy wolontariusz jest odpowiedni dla każdego rodzaju pracy.

Dlaczego warto być wolontariuszem?

Dlaczego warto być wolontariuszem ? Powodów jest wiele, a wolontariat stwarza każdemu szansę na rozwój własnej osobowości. Oto kilka z nich.

Wolontariat pozwala na:

- rozwijanie posiadanych umiejętności ,
- odkrywanie nowych talentów,
- nawiązywanie nowych znajomości i przyjaźni,
- odkrywanie poczucia sensu pomagania innym,
- uzyskanie poczucia satysfakcji,

- pojawienie się w cv ważnej pozycji: byłem/am wolontariuszem /ką,
- ciekawe i twórcze spędzenie wolnego czasu.

Wolontariat jest także ważny ponieważ:

- uczy wrażliwości na drugiego człowieka,
- pomaga przetrwać okres bezrobocia,
- jest dobrym przygotowaniem do przyszłej pracy ,
- daje możliwość oderwania się od monotonii codziennego życia

Kodeks etyczny wolontariusza

Wolontariusz powinien:

Być pewnym

Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.

Być przekonany

Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.

Być lojalnym

Zgłaszaj sugestie, nie "uderzaj" w innych.

Przestrzegać zasad

Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.

Mówić otwarcie

Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problemy.

Chętnie uczyć się

Rozszerzaj swoją wiedzę.

Stale się rozwijać

Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.

Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą

Będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.

Być osobą, na której można polegać

Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

Działać w zespole

Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

Wolontariusze a personel płatny:

Oczywiście pierwszym i najważniejszym rozróżnieniem między personelem płatnym a wolontariuszami jest fakt, że jedni otrzymują za swą pracę pieniądze, drudzy zaś nie.

Mimo to obie kategorie pracowników odnoszą pewne korzyści.

Nawet w organizacjach pozarządowych często zdarza się, że liderzy nie zabiegają o włączenie wolontariuszy do swojej pracy; nie dostrzegają korzyści związanych z ich zatrudnieniem, przeciwnie- widzą jedynie same kłopoty. Wynika to z powszechnie przyjmowanego rozróżnienia: osoby opłacane pracują na zasadzie kalkulacji: jestem tam, bo płacą mi za to.

W takim przypadku robię tylko to, co do mnie należy. Ogranicza to możliwość nieposłuszeństwa. Wolontariusze natomiast działają na zasadzie kooperacji: jestem tam, bo zgadzam się z celami organizacji i pracującymi w niej ludźmi. W tym przypadku nie można mi niczego nakazać, co najwyżej można mnie poprosić. Jeśli się nie zgadzam, mogę odmówić.

Organizacje pozarządowe oraz grupy samopomocowe mają swoją specyfikę: przychodzący tam ludzie utożsamiają się z wartościami organizacji czy grupy; z natury rzeczy podlegają bardziej pod definicję kooperatywnego kontraktu współpracy. Należy pamiętać, że kontrakt ten daje ludziom prawo powiedzieć: nie. Stąd też sprawujący władzę w organizacjach non – profit często dochodzą do wniosku, iż łatwiej pracować z personelem płatnym na zasadzie kontraktu kalkulatywnego, ograniczający możliwości sprzeciwu. Jednakże tak ostry podział na personel etatowy, motywowany wyłącznie otrzymaniem pieniędzy, pieniędzy wolontariuszy, jednych zaangażowanych w misję organizacji, wydaje się być w wielu wypadkach mocno przesadzony. Opłacani pracownicy organizacji również chcą wierzyć, że pracują na zasadach partnerskich. Autorytarne kierowanie organizacji spowoduje odwrócenie się od nas wolontariuszy, co więcej – również personel płatny z czasem nas opuści. To właśnie ta względna niezależność wolontariuszy zniechęca wiele zespołów do ich rekrutowania. Stąd tak ważne jest uświadomienie sobie korzyści płynących z zaangażowania wolontariuszy w działania organizacji. Powtórzmy raz jeszcze: mogą oni wykonywać funkcje, które nigdy nie byłyby objęte polityką etatową, uwiarygodniają naszą organizację w środowisku lokalnym, mają nowe pomysły, nie są ograniczeni strukturą organizacji, tworzą dodatkową grupę ludzi zaangażowanych misję naszej organizacji i propagowanie tejże misji wśród ludzi, wreszcie pozyskują fundusze. Pamiętajmy jednak, że chcąc, by wolontariusze dobrze się u nas czuli, musimy jako zespół być przekonani o korzyściach wynikających z ich zatrudnienia. Powinniśmy ponadto zrozumieć ich rolę i specyfikę pracy.

**Centrum wolontariatu
w Warszawie
i
BORIS**

Centrum wolontariatu w Warszawie

Centrum Wolontariatu w Warszawie to zespół ludzi oddanych wolontariatowi, rozwijających tą coraz bardziej popularną w Polsce formę aktywności społecznej. Poszukują nowych wyzwań i obszarów działań dla wolontariatu. Swoją działalność prowadzą od 1993 roku. Są najstarszą tego typu placówką w kraju.

Centrum Wolontariatu definiuje wolontariat jako świadomą, obrotną działalność podejmowaną na rzecz innych, wykraczająca poza więzi rodzinno-przyjacielsko-koleżeńskie.

ICH HISTORIA...

Bezpośrednim impulsem do rozpoczęcia działalności na początku lat dziewięćdziesiątych był niespotykany wówczas w Polsce wzrost liczby organizacji pozarządowych i niezależnych inicjatyw społecznych. Instytucje te chciały opierać swoją działalność na pracy wolontariuszy - osób które bezinteresownie gotowe są służyć pomocą innym.

W tym okresie nie było w Warszawie (a także w Polsce) miejsca, które pełniło by funkcję "skrzynki kontaktowej" dla wolontariuszy i wszystkich osób oraz instytucji zainteresowanych ich pomocą. I właśnie stworzenie miejsca które pełnić będzie taką rolę było głównym wyzwaniem dla Centrum Wolontariatu.

Program został zainicjowany w roku 1993 przez Fundację Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych - BORIS w Warszawie i jej Dyrektora Pawła Jordana, który podjął „ryzyko” realizacji programu. Osobami, które pełniły w tym czasie role koordynatorów były: Małgorzata Ochman i Barbara Hansen (wolontariuszka United Nations Development Program).

W 1996 roku powstało Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu.

Najważniejszym celem, było dotarcie do jak największej liczby osób, które swoim czasem, wiedzą i doświadczeniem chciałyby podzielić się z innymi, jak również do tych wszystkich którzy chcą korzystać z ich pomocy. Temu właśnie służy Biuro Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy. Tutaj gromadzone są informacje o osobach chcących pracować na rzecz innych oraz o organizacjach, instytucjach i osobach prywatnych potrzebujących wsparcia wolontariuszy. To swoista skrzynka kontaktowa, w której spotykają się prośby o wsparcie z ofertami pomocy. Przyczyną dla której miejsce to tętni życiem, jest obecność i aktywność wielu ludzi. Każdy może zapukać do drzwi, bez względu na wiek, płeć, wyznanie, filozofię życiową, status majątkowy, wykształcenie, rasę itp.

Istotnym elementem w działalności Centrum jest promowanie i tworzenie systemowych rozwiązań umożliwiających wkomponowanie wolontariatu w działalność organizacji pozarządowych i instytucji publicznych (m.in. poprzez realizację programów: “Wolontariat w szkole”, “Wolontariat biznesu”, “Wolontariat w ośrodku pomocy społecznej”).

Od 1995 roku podobne placówki rozpoczęły działalność w innych miastach Polski. Powstałe centra zrzeszyły się w Sieć Centrów Wolontariatu, która jest naturalną odpowiedzią na rosnące zainteresowanie wolontariatem w różnych częściach kraju.

Sieć propaguje wiedzę nt. budowania i rozwoju wolontariatu, aspektów prawnych, jej członkowie wspólnie realizują wiele przedsięwzięć. Zapotrzebowanie osób indywidualnych i instytucji na pomoc wolontariuszy wciąż rośnie.

Obecnie w Sieci Centrum wolontariatu zrzeszonych jest 5 regionalnych Centrów Wolontariatu oraz 50 Centrów Wolontariatu, działających lokalnie. Członkowie Sieci działają w oparciu o zbiór standardów określających funkcjonowanie oraz warunki współpracy.

Sieć Centrów jest już od kilku lat inicjatorem ogólnopolskiego konkursu dla wolontariuszy "Barwy wolontariatu" oraz obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza - 5 grudnia.

Osiągnięcia Sieci w dziedzinie tworzenia i rozwoju centrów wolontariatu na terenie całego kraju, spotkały się z zainteresowaniem organizacji w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Od 1999 roku pomagamy budować centra wolontariatu za granicą, współtworząc Sieć Centrów Wolontariatu w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

BORIS...

BORIS jest niezależną organizacją pozarządową, która wspiera wszelką aktywność obywatelską - w tym organizacje pozarządowe oraz inicjatywy społeczne - w ich działaniach na rzecz dobra publicznego. Głównym celem działania jest zwiększenie efektywności rozwiązywania problemów społecznych dzięki odpowiedniemu wykorzystaniu możliwości i sił tkwiących w społeczeństwie. Metody, którymi realizuje cel to przede wszystkim: informacja, poradnictwo, konsultacje, szkolenia, publikacje i tworzenie koalicji lokalnych.

Mottem działalności jest zasada:

Tak mało państwa, jak to możliwe - tak dużo, jak to konieczne.

O BORISie

W wyniku prowadzonych przez BORIS konsultacji, szkoleń, działalności informacyjnej oraz innowacyjnych programów w wielu lokalnych społecznościach organizacje pozarządowe coraz lepiej odpowiadają na potrzeby swojego otoczenia oraz opracowują programy będące wyzwaniem zarówno dla organizacji, jak i dla całej społeczności lokalnej.

BORIS podejmuje działania zarówno na poziomie lokalnym, jak i na poziomie regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Celem wysiłków jest wspomaganie rozwoju lokalnych organizacji, a przez to - rozkwit małych lokalnych społeczności.

„Nasze sukcesy zawdzięczamy głównie aktywności ludzi, ich działaniom, pomysłom, wizjom - ludziom, którzy starają się sprostać wyzwaniom stojącym przed organizacjami pozarządowymi. Razem stanowimy wiedzę, zdolności oraz doświadczenie. I teraz jest czas na wspólne działanie.”

„We współpracy z naszymi partnerami staramy się mobilizować wysiłek przedsiębiorstw prywatnych, urzędników państwowych i liderów społecznych. Stawianie pytań, mobilizowanie ludzi, wypracowywanie mechanizmów lokalnego wsparcia dla organizacji - inwestowanie w to, co już sprawdzone i otwartość na to co nowe - tym właśnie jest BORIS.”

ICH HISTORIA...

Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS w Warszawie rozpoczęło swoją działalność w 1992 roku w celu wspomagania procesu powstawania i rozwoju organizacji pozarządowych w Polsce. W 1993 roku było jedną z pierwszych formalnie zarejestrowanych organizacji nastawionych na wspieranie obywatelskich inicjatyw.

Początkowo BORIS funkcjonował jako fundacja, w 1999 roku zmienił formę prawną na stowarzyszenie, zachowując swoje dotychczasowe cele. BORIS od początku powstawał jako idea platformy i łącznika dla różnych inicjatyw.

„Wszystko co robiliśmy staraliśmy się tworzyć z pasją i zaangażowaniem, ale zawsze pamiętając o profesjonalizmie i skuteczności. Działaliśmy na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Mieliśmy to szczęście, że byliśmy prawie od początku tworzenia się sektora obywatelskiego w demokratycznej Polsce. Razem z nim rośliśmy, nabieraliśmy tożsamości i

zmienialiśmy się. A, trzy słowa oddają główne kierunki naszego myślenia i działania:

1) INICJUJEMY

Zawsze byliśmy organizacją poszukującą nowych wyzwań w rozwoju sektora obywatelskiego w Polsce. Dlatego od początku naszego istnienia inicjowaliśmy lub też współtworzyliśmy duże ogólnopolskie projekty sieciowe wypracowujące nowe modele i metody działania.

Także w 1993 roku BORIS rozpoczął tworzenie pilotażowego projektu Centrum Wolontariatu.

Innym ważnym przedsięwzięciem w którym brał udział BORIS była idea stworzenia Biur Porad Obywatelskich w Polsce. Biura zajmowały się udzielaniem bezpłatnej i informacji tym wszystkim osobom, które mają problemy związane z ich trudną sytuacją socjalną lub życiową. W 1994 roku powstała grupa robocza zainicjowana przez Fundację Samaritanus, w której braliśmy aktywny udział. Byliśmy również członkiem założycielem Stowarzyszenia Związku Biur Porad Obywatelskich.

Również w roku 1994 pomagaliśmy zakładać Fundację Bank Żywności SOS w Warszawie i jako BORIS jesteśmy jednym z założycieli tej organizacji.

Większość rozpoczętych przez Nas projektów istnieje jako samodzielne organizacje. Naszą naczelną zasadą jest pomóc się stworzyć, dać nowej inicjatywie byt niezależny i nie zatrzymywać przy sobie, żeby mogła się skutecznie i autonomicznie rozwijać.

2) ŁACZYMY

Działalność BORIS określona była jako ważny element systemu wsparcia inicjatyw obywatelskich i wyrównywania dysproporcji społecznych na Mazowszu. Jako szansę dla tego województwa wskazano aktywizację środowisk i zmianę podejścia do samodzielnego rozwiązywania problemów, tworzenie grup obywatelskich i stowarzyszeń mieszkańców, poszukiwanie nowej roli dla istniejących instytucji publicznych.

Od 1999 roku BORIS realizował program „Warszawa – Stolica Inicjatyw Lokalnych”. Program skierowany był głównie do lokalnych środowisk wielkomiejskich, a więc do instytucji i organizacji działających na terenie jednej dzielnicy lub osiedla. W ramach „Warszawa – Stolica Inicjatyw Lokalnych” zwiększano partnerską współpracę wśród organizacji pozarządowych działających w Warszawie oraz z innymi partnerami, np. Ośrodkami Pomocy Społecznej, klubami osiedlowymi, szkołami. Program miał również na celu wzmacnianie i usprawnienie działań warszawskich organizacji w zakresie informacji, umiejętności zarządzania organizacją i zdobywania funduszy z różnych źródeł.

BORIS od 1994 roku organizował i brał udział w spotkaniach plenarnych, inicjował i koordynował zespołami roboczymi, tworzył uchwały prawa lokalnego i pracował nad wprowadzeniem systemu kontraktowania usług organizacji (np. w 1997 r. w Warszawie we współpracy z UNDP Umbrella Project).

Istotną częścią naszego działania była również współpraca międzynarodowa, w której czerpaliśmy z doświadczeń innych i sami dzieliliśmy się swoim doświadczeniem. Od 1995 r. BORIS systematycznie rozwija współpracę z podobnymi ośrodkami wspierania organizacji pozarządowych, szczególnie na Litwie i Ukrainie oraz w Rumunii i Rosji. Współdziałanie to polegało na wymianie doświadczeń i pomocy w obszarze profesjonalizacji działań, we wprowadzaniu nowych standardowych usług w prace ośrodków, budowaniu sieci współpracy pomiędzy nimi.

3) WSPIERAMY

Kolejną formą Naszego wsparcia były różnorodne formy pomocy bezpośredniej i nieodpłatnej - m.in. udzielanie bezpośredniej informacji, prowadzenie poradnictwa z zakresu rozwiązywania merytorycznych i finansowych problemów organizacji pozarządowych, świadczenie wyspecjalizowanych konsultacji z zakresu księgowości i prawa, organizowanie szkoleń i spotkań zarówno dla organizacji, jak instytucji publicznych, takich jak szkoły, domy kultury czy ośrodki pomocy społecznej.

Zgromadziliśmy w Naszej czytelni ok. 900 pozycji- informatorów, publikacji i poradników. Umożliwiliśmy przedstawicielom zainteresowanych organizacji dostępu do literatury fachowej polskiej i zagranicznej. W naszej pracowni komputerowej pomagaliśmy organizacjom w wykorzystywaniu nowych technologii informacyjnych, np. Internetu. BORIS bierze udział w realizacji Programu Towarzystwo Wzajemnej Informacji (TWI).

Niemal od początku swojej działalności BORIS wydaje własne publikacje, dotyczące różnych zagadnień istotnych dla funkcjonowania polskich organizacji pozarządowych.

**Polskie organizacje
pozarządowe, opierające
się na wolontariacie**

POLSKI CZERWONY KRZYŻ

Polski Czerwony Krzyż (PCK) – najstarsza polska organizacja humanitarna będąca członkiem [Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca](#). Zajmuje się udzielaniem pomocy humanitarnej w czasie klęsk i wojen, pomocą socjalną, nauką pierwszej pomocy, prowadzeniem zabezpieczeń medycznych imprez masowych, propagowaniem idei honorowego krwiodawstwa, rozpowszechnianiem znajomości międzynarodowego prawa konfliktów zbrojnych.

Historia

Polski Czerwony Krzyż powstał tuż po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Z inicjatywy Stowarzyszenia Samarytanin Polski zwołano 18 stycznia 1919 roku naradę wszystkich istniejących na ziemiach polskich organizacji kierujących się w działaniu ideałami Czerwonego Krzyża. Organizacje te podczas narady utworzyły Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża. Do Ligii Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża zostało przyjęte 16 września 1919r. W pierwszym okresie działalności Towarzystwo wspierało głównie rannych i chorych w czasie powstania wielkopolskiego i powstań śląskich. PTCK udzielało pomocy poszkodowanym w wyniku wojen, poszukiwało zaginionych. Prowadziło szereg zakładów leczenia. Szkolono pielęgniarki i ratowników. W 1921 powstały pierwsze Szkolne Koła PCK. PTCK zmieniło nazwę na Polski Czerwony Krzyż w 1927 roku. Wtedy patronat nad stowarzyszeniem objął Prezydent RP.

Działalność (akcje itp.)

PCK świadczy opiekę socjalną na różnych płaszczyznach. Główne z nich to:

- dożywianie
- pomoc doraźna
- opieka nad chorymi oraz starszymi ludźmi w domu
- prowadzenie ośrodków
- pomoc uchodźcom przebywającym w Polsce

Dożywianie

Jest realizowane w placówkach ośrodkach PCK, stołówkach szkolnych, barach mlecznych. Wydawane są także paczki żywnościowe. Z okazji ważnych świąt organizowane są także specjalne akcje "Czerwonokrzyska gwiazdka" oraz "Wielkanocny Koszyczek" (ich celem jest zbiórka słodczy dla dzieci z ubogich rodzin). Dla osób samotnych i bezdomnych urządzone są także spotkania opłatkowe i śniadania wielkanocne.

Pomoc doraźna

PCK przekazuje potrzebującym najpotrzebniejsze rzeczy takie jak: odzież, środki czystości, sprzęt gospodarstwa domowego i meble. Co roku odbywają się akcje "Wyprawka dla żaka" i "Góra grosza". Mają one za zadanie wesprzeć dzieci z ubogich rodzin. Podczas tej pierwszej zbierane są artykuły potrzebne w szkole, podczas tej drugiej pieniądze na tzw. "Akcję letnią", dzięki której najmłodsi mogą jechać na wakacje.

CARITAS POLSKA

Caritas – jedna z największych organizacji charytatywnych działających w Polsce, jak i na świecie. Nadzór nad nią pełni Konferencja Episkopatu Polski.

Historia

W 1907 roku ks. Stanisław Adamski wraz z ks. Piotrem Wawrzyniakiem zwołał w Poznaniu zebranie organizacyjne Związku Polsko-Katolickich Towarzystw Dobroczywnych. Poznański Związek Caritas wzorujący się w swej organizacji i formach pracy na niemieckim Caritasverband odegrał pionierską rolę w stosunku do inicjatyw, które po odrodzeniu Polski zostały podjęte we wszystkich diecezjach w Polsce. Na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych prawie we wszystkich diecezjach w Polsce powstały lokalne związki Caritas. W 1937 roku powstał projekt stworzenia centrali diecezjalnych związków, na przeszkodzie w realizacji tego projektu stanęła wojna.

Po zakończeniu okupacji diecezjalne związki Caritas reaktywowały swoją działalność. 21 września 1949 roku Rada Ministrów wydała uchwałę o upaństwowieniu szpitali będących własnością kościelną. Szpitale zostały nieodpłatnie przejęte na własność państwa. Na początku stycznia 1950 roku rozpoczęła się prasowa nagonka na związek Caritas. We wszystkich siedzibach związków diecezjalnych pojawiły się specjalne komisje, które ujawniały rzekome nadużycia finansowe i gospodarcze. Centrala ogólnopolskiego związku Caritas otrzymała nowe władze tzw. zarząd przymusowy. W każdej diecezji 25 stycznia 1950 roku władze państwowe narzuciły nowe, komisaryczne zarządy.

Działalność charytatywna Kościoła w Polsce została sprowadzona ponownie do poziomu parafii. W 1980 roku przewodniczącym Komisji Charytatywnej Episkopatu Polski został mianowany biskup Czesław Domin. Z tą chwilą siedziba Komisji znalazła się w Katowicach. W okresie stanu wojennego w Katowicach koordynowano rozdział pomocy materialnej (żywność, ubrania, sprzęt medyczny i lekarstwa) przychodzącej z całego świata. W wielu diecezjach polskich powstały komitety pomocy internowanym.

Caritas Polska i jej działalność

Caritas Polska jest instytucją charytatywną Konferencji Episkopatu Polski. Została reaktywowana w 1989 roku. Odwołuje się do tradycji pracy charytatywnej Caritas sprzed 1950 roku. Posiada

własną osobowość prawną i działa w oparciu o przepisy prawa kościelnego i państwowego. Caritas Polska koordynuje pracę 44 Caritas diecezjalnych i archidiecezjalnych w Polsce. Współpracuje na arenie międzynarodowej z Caritas Internationalis i Caritas Europa. Udziela pomocy doraźnej i długofalowej, materialnej i finansowej osobom bezrobotnym, bezdomnym, chorym, starszym, dzieciom z rodzin ubogich a także imigrantom i uchodźcom. Caritas udziela również pomocy humanitarnej ofiarom wojen, kataklizmów i nieszczęść naturalnych poza granicami Polski.

Początki działalności Caritas w Polsce to głównie dystrybucja darów materialnych otrzymywanych z zagranicy. Szybko jednak zmieniła swoją strategię i zajęła się udzielaniem pomocy charytatywnej dzięki środkom pozyskiwanym od ludzi dobrej woli i instytucji. Caritas utworzyła profesjonalne placówki opiekuńczo-wychowawcze: Stacje Opieki Caritas, ośrodki rehabilitacyjne, Zakłady Pielęgnacyjno-Opiekuńcze, Domy Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Domy Samotnej Matki, kuchnie dla ubogich, świetlice dziennego pobytu dla dzieci i osób w podeszłym wieku, itp.

W ciągu 16 lat swego istnienia Caritas w Polsce przygotowała i wdrożyła kilka programów ukierunkowanych zarówno na pomoc krajową (organizacja zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci z ubogich rodzin, Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom, Jałmużna Wielkopostna, Kromka Chleba, Program Skrzydła) i zagraniczną (Adopcja na odległość).

WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy jest największą pozarządową organizacją charytatywną w Polsce, która ratuje życie wyposażając publiczne szpitale dziecięce w wysoce specjalistyczny, nowoczesny sprzęt medyczny. Fundacja WOŚP kupuje sprzęt dla oddziałów kardiologicznych, neonatologicznych, onkologicznych, nefrologicznych, a także oddziałów dzieci młodszych i intensywnej terapii. Od początku swojej działalności do chwili obecnej Fundacja zakupiła sprzęt wart ponad 72 MLN dolarów.

Historia

Fundacja ta została założona w Warszawie 2 marca 1993r. Przez Jerzego Owsiaka, Lidie Niedźwiedzką-Owsiak, Bohdana Maruszewskiego, Piotra Burczyńskiego, Pawła Januszewicza, Waltera Chelstowskiego oraz Beatę Bethke. Pomysł założenia fundacji zrodził się po udanej akcji zbierania pieniędzy dnia 3 stycznia 1993, zapoczątkowanej przez Owsiaka w muzycznym programie emitowanym przez drugi kanał Polskiej Telewizji (TVP2) pt. "Róbta co chceta", znanym również pod nazwa "[Krećcioła](#)".

Pieniądze były zbierane dla Oddziału Kardiologii Dziecięcej w [Centrum Zdrowia Dziecka](#) w Warszawie. Uwieńczeniem tego happeningu był finał całej akcji, zorganizowany w studiu TVP2 w Warszawie i wyemitowany przez tę stację. Podczas pierwszego finału zebrano ponad 1,5 mln dolarów, co przeszło najśmielsze oczekiwania organizatorów. Dzięki zebranym pieniądzom Jerzy Owsiak, z później założoną Fundacją, mógł zakupić potrzebny sprzęt nie tylko dla Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie, ale także dla 10 oddziałów Kardiologii Dziecięcej w Polsce.

Dotychczas odbyło się 15 edycji "Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy", podczas których zebrano łącznie ponad 63 mln dolarów. Pieniądze te wykorzystano na zakup sprzętu medycznego dla ponad 440 placówek medycznych w całej Polsce.

Finał WOŚP stał się cykliczną imprezą wpisaną na stałe w polski kalendarz. Co roku w wielu zakątkach Polski organizowane są koncerty, festyny, festiwale, happeningi, na które zapraszane są gwiazdy polskiej muzyki rozrywkowej, które najczęściej grają za darmo. Co roku do Fundacji zgłasza się ponad 100.000 wolontariuszy chętnych do [kwestowania](#) na ulicach miast. W każdym [województwie](#) działają lokalne "Sztaby WOŚP", które są odpowiedzialne za wstępne zliczanie pieniędzy zebranych przez podległych im wolontariuszy, a następnie przelanie ich na konto WOŚP. W zakresie ich obowiązków jest też organizowanie lokalnych finałów WOŚP w większych miastach w Polsce.

Akcje WOŚP na najszerzą skalę

Oprócz finałów WOŚP, organizowane są również liczne akcje, opierające się oczywiście na nie mającej końca pomocy oddanych wolontariuszy.

„*Policz się z cukrzycą*” - jest to program, który ma na celu głównie zmianę podejścia polskiego społeczeństwa do diabetyków poprzez przybliżanie ludziom, na podstawie informacji, ich problemów. Osoby chore na cukrzycę często nie przyznają się do swojej choroby, bojąc się

dyskryminacji w pracy i w codziennym życiu. Ten program WOŚP stawia sobie za zadanie przeciwdziałać temu.

„Przystanek Woodstock” - jest to organizowana przez WOŚP letnia impreza muzyczna. To tzw. największego festiwalu open-air w Europie, który co roku odbywa się pod hasłami "Miłość! Przyjaźń! Muzyka! Stop przemocy! Stop narkotykom!". Na dwóch scenach występuje około 60 wykonawców nie tylko z Polski, ale też z wielu krajów Europy i świata.

„Jeden procent podatku” - to zbiórka pieniędzy na rzecz chorych i potrzebujących.

Z racji tego, że :

Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy jest instytucją pożytku publicznego, więc każdy, kto płaci podatek dochodowy od osób fizycznych, może przekazać 1% tego podatku na rzecz Orkiestry Świątecznej Pomocy.

1% podatku w poszczególnych latach:

- rok 2005 - **329 204,13** PLN
- rok 2006 - **939 029,89** PLN
- rok 2007 - **1 151 183,68** PLN

Wolontariat zagraniczny

Od kilku lat w Polsce można zaobserwować wzrost zainteresowania wolontariatem, jako możliwością pomagania innym, a jednocześnie zdobywania nowych doświadczeń i kwalifikacji. Coraz częściej także osoby interesują się pomocą międzynarodową. Chcą jednocześnie pomagać i poznawać interesujące miejsca, nowe kultury i obyczaje na świecie, zdobywać nowe umiejętności i doskonalić języki obce. Wolontariat zagraniczny daje im tę możliwość – w jego ramach przeprowadzane są międzynarodowe wymiany wolontariuszy, dzięki czemu można pracować m.in. w Afryce, Azji czy Europie. Dostępnych jest wiele różnorodnych programów stworzonych przez organizacje pozarządowe, które starają się odpowiedzieć na zapotrzebowanie zainteresowanych osób.

Wolontariat zagraniczny jest formą bezpłatnej i ochotniczej pracy wolontariusza, wykonywanej poza granicami Polski. Przeznaczony jest na ogół dla osób z doświadczeniem w pracy na rzecz innych, choć nie jest to warunek konieczny. Wolontariuszem może zostać osoba, która ukończyła 18 lat, dobrze zna język kraju do którego wyjeżdża lub język angielski. Dodatkowym wymaganiem są szczepienia (ale nie zawsze).

Przykłady wolontariatu zagranicznego:

Rok Socjalny – program niemiecki w ramach którego wolontariusz w zamian za pracę w niemieckich placówkach socjalnych otrzymuje zakwaterowanie, wyżywienie oraz kieszonkowe, ponadto zapewnia on odbycie zastępczej służby wojskowej w ramach wolontariatu. Organizowany jest przez Stowarzyszenie Borussia.

Workcampsy – kilkutygodniowe projekty, w ramach których międzynarodowa grupa wolontariuszy wykonuje prace na rzecz społeczności lokalnej, np. sadi drzewa, stawia płoty, pracuje z dziećmi oraz ludźmi starszymi. Wolontariusze muszą wypracować określoną ilość godzin; często jest to pełne osiem godzin pracy. W zamian otrzymują zakwaterowanie i wyżywienie. Workcampsy często organizowane są w bardzo atrakcyjnych miejscach. W Polsce najbardziej zaangażowane w organizowanie workcampów jest Stowarzyszenie Jeden Świat.

Misje – organizowaniem wyjazdów misyjnych zajmuje się między innymi PAH. Wolontariusze pracują w miejscowych domach dziecka, prowadzą półkolonie i grupy terapeutyczne. Są to często fachowcy z różnych dziedzin, m.in. lekarze, psycholodzy, informatycy.

Koszty

Wolontariusz ma zapewnione zakwaterowanie (np. na kampingach i w namiotach), wyżywienie lub kieszonkowe, a także zwrot kosztów podróży służbowych. Pokrywa je organizator. Ewentualne koszty, które może ponieść wolontariusz to: wiza, podróż do wybranego kraju, ubezpieczenie (ale niektóre organizacje również je pokrywają). Każda organizacja indywidualnie określa zasady ubezpieczania wolontariuszy. Kandydat sam musi się zorientować (najlepiej na stronach internetowych), co w kwestii ubezpieczenia organizacja zapewnia, a co będzie musiał sam sobie sfinansować.

Czas trwania

Zazwyczaj są to 2-3 miesiące w okresie wakacyjnym. Bywają też projekty krótsze (np. 10 dni) lub dłuższe (np. 1 rok). Każda organizacja ma swoje własne wymagania, wolontariusz może pracować np. przez 5 dni w tygodniu po 6 godzin dziennie.

Co zrobić, żeby wyjechać?

Wybrać interesujący projekt z bazy danych, wypełnić formularz aplikacyjny i wysłać go do organizacji, następnie wysłać list motywacyjny, cv ze zdjęciem, ewentualnie referencje, potwierdzenie działalności społecznej, swój adres zwrotny, odbyć wstępne przygotowanie (w niektórych organizacjach), np. kilkutygodniowy kurs języka.

Gdzie można pracować?

Wolontariusze są potrzebni w bardzo różnych dziedzinach. Poniżej przedstawiamy niektóre z nich:

- pomoc starszym, bezdomnym, bezrobotnym,
- pomoc niepełnosprawnym,
- pomoc przy ochronie zdrowia,
- zwalczanie narkomanii i alkoholizmu,
- pomoc imigrantom i zwalczanie rasizmu,
- usuwanie skutków kataklizmów i zniszczeń wojennych,

- integracja społeczna i walka z wykluczeniem społecznym,
- działania na rzecz wyrównywania szans,
- zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży,
- ochrona dziedzictwa narodowego,
- ochrona przyrody,
- media i komunikacja społeczna.

Wolontariusze wykonują pracę m.in. na rzecz domów dziecka, przedszkoli, ośrodków pomocy społecznej, domów spokojnej starości, placówek misyjnych, schronisk dla azylantów, ośrodków dla niepełnosprawnych, ośrodków edukacyjnych dla dzieci i dorosłych, organizacji młodzieżowych. Wolontariusze biorą udział w projektach edukacyjnych, ekologicznych, przy budowie obozów dla uchodźców, kościołów, przychodni medycznych itd. Należy pamiętać, że zadania wolontariusza nie mogą zastępować niczyjej pracy zarobkowej.

Programy wolontariatu zagranicznego w Polsce:

Global Village Program

Program dla osób, które chcą pomagać w budowaniu domów w różnych krajach świata. Ochotnicy zapisują się do 20-osobowych zespołów, wybierają kraj i lokalną organizację habitatowską, której chcą pomóc. Prace budowlane wykonuje się wspólnie z lokalnymi ochotnikami przez tydzień lub dwa.

Stowarzyszenie "Jeden Świat"

Stowarzyszenie oferujące wolontariuszom współpracę w ramach krótko- i długoterminowych tzw. workcampów. Projekty można realizować w krajach niemal całego świata. Chętni wolontariusze mogą np. zajmować się ekologią, opiekować się dziećmi lub osobami starszymi.

Narodowa Agencja Programu "Młodzież"

W ramach unijnego programu "Młodzież w działaniu" prowadzone są m.in. akcje: „Młodzież dla Europy”, „Wolontariat Europejski” oraz „Młodzież w świecie”. Program skierowany jest do młodych ludzi w wieku od 13 do 30 lat oraz do pracowników młodzieżowych. Umożliwia nawiązywanie kontaktów międzynarodowych i wymianę doświadczeń. Zachęca do podejmowania różnorodnych działań na rzecz społeczności lokalnej, służących również indywidualnemu rozwojowi. Promuje ideę zjednoczonej Europy. Projekty trwają od kilku tygodni do kilkunastu miesięcy.

Wolontariusze Narodów Zjednoczonych (część United Nations Development Programme)

Wolontariusze UNV pracują przy projektach i programach pomocowych prowadzonych przez organizacje i agendy Organizacji Narodów Zjednoczonych w większości państw świata. Rekrutowane są tylko osoby z wyższym wykształceniem, które ukończyły 25 lat, mające minimum 5 lat praktyki zawodowej i znające dwa języki obce.

Wolontariat Socjalny

Program dla osób w wieku 18-26 lat, które chcą odbyć roczny wolontariat w Niemczech lub Rosji. Chętnych do udziału w programie poszukuje Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa Borussia z Olsztyna. Od 1999 r. program wolontariacki istnieje tam jako samodzielny program w ramach działalności edukacyjnej prowadzonej przez "Borussię". Składa się na niego: koordynacja projektu "Budowanie mostów w Europie"- organizacja projektów wolontariackich w ramach Akcji 2 Programu Unii Europejskiej "Młodzież" "Wolontariat Europejski" oraz pilotażowy projekt "Międzynarodowy wolontariat w ochronie zabytków na Warmii i Mazurach".

Polska Akcja Humanitarna

Fundacja pomaga osobom dotkniętym ubóstwem, poszkodowanym w wojnach i kataklizmach, zarówno w Polsce, jak i za granicą, m. in. na Sri Lance, w Czeczenii, Afganistanie, Iraku, Sudanie. Żeby wyjechać trzeba mieć minimum 18 lat, znać język obcy użyteczny w danym kraju i przejść przeszkolenie. Ponadto PAH prowadzi również projekt globalnej edukacji rozwojowej, m.in. program GLEN, w ramach którego młodzież przez 3 miesiące może pracować w Afryce lub Azji.

Polska Fundacja im. Roberta Schumana

Wolontariusze w wieku 18 – 25 lat mogą wyjeżdżać do krajów Unii Europejskiej. Projekty trwają między 6 a 12 miesięcy. W ramach programu Budowanie Mostów w Europie Fundacja prowadzi m.in. European Voluntary Service (Wolontariat Europejski) oraz wolontariat we Francji.

Fundacja im. Stefana Batorego

We współpracy z OBWE i MSZ w ostatnich latach wysłała za granicę ponad 200 polskich wolontariuszy, m. in. jako obserwatorów do byłej Jugosławii (m.in. Bośnia i Kosowo), na Ukrainę. W wyniku wspólnej rekrutacji z ONZ (United Nations Volunteers), grupa Polaków znalazła się także w Timorze Wschodnim

Salezjański Wolontariat Misyjny

Wolontariusze pomagają duchownym w pracy na misjach, głównie w Afryce. Wyjazdy trwają zazwyczaj 2-3 miesiące w okresie wakacyjnym. Trzeba samemu pokryć koszty transportu i wiz. Wolontariusz powinien mieć co najmniej 18 lat i znać przydatny w danym regionie język.

Ruch Solidarności z Ubogimi Trzeciego Świata MAITRI

Zajmuje się organizowaniem pomocy dla najuboższych z krajów Trzeciego Świata, głównie w Afryce Środkowej. Wolontariusze zajmują się przygotowaniem transportów z paczkami, pisanem artykułów, wpisywaniem danych, zbieraniem datków.

Wolontariat w statystykach

Ilu ludzi, tyle różnych spojrzeń na wolontariat i wolontariuszy. Każdy ma jakieś zdanie na ten temat, a każdy wolontariusz ma swój powód dla którego jest wolontariuszem. Najczęstszym powodem pracy socjalnej są moralne, religijne i polityczne przekonania, często jednak zdarza się, że angażują się licząc na odwajemnienie pomocy w przyszłości. Z wielu badań wynika, że częściej wolontariuszkami zostają kobiety niż mężczyźni, choć różnica ta coraz bardziej się zmniejsza. Jednak kobiety są istotami wrażliwszymi, dlatego szybciej reagują na krzywdę ludzką. Mimo wciąż rosnącej popularności wolontariatu, wg badań European Social Survey, wciąż pozostajemy w tyle za Europą jeśli chodzi o ilość wolontariuszy. Wśród 17 krajów zajmujemy przedostatnie miejsce.

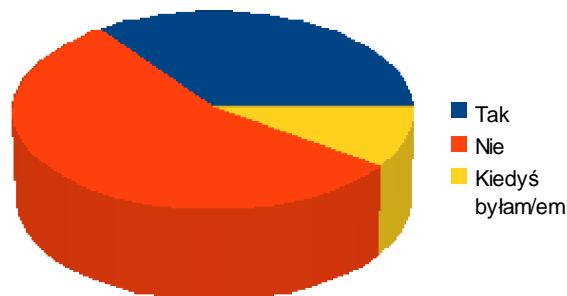
Wielu ludzi zna słowo „wolontariat”, ale niektórzy nie do końca wiedzą, co ono tak naprawdę oznacza. Wolontariat jest formą zaangażowania się w życie społeczne, ale pomagać można też w inny sposób, w sposób materialny, co nazywane jest „filantropią”.

W ramach naszej pracy, przeprowadziłyśmy krótką ankietę, wśród 150 całkowicie przypadkowych osób. Zadałyśmy im pytania pozwalając na wolną wypowiedź. Poniżej przedstawię te najczęściej

się powtarzające.

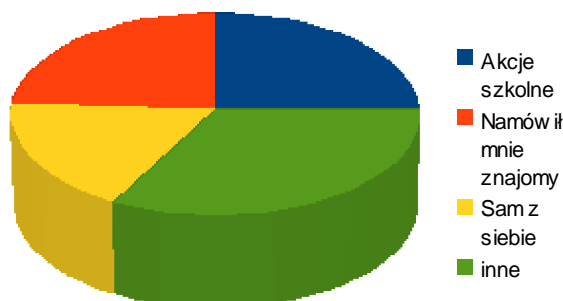
1. Czy jest Pani/Pan wolontariuszem/wolontariuszką?

Wśród badanych przez nas osób przeważająca liczba odpowiedziała przecząco, nie świadczy to jednak o ogóle społeczeństwa, badane osoby były zupełnie przypadkowe.

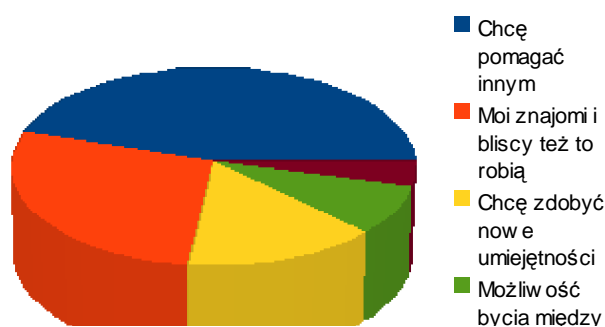
2. Jak zaczęła się Pani/Pana przygoda z wolontariatem? (pytanie tylko do osób, które odpowiedziały twierdząco na pytanie 1)

Odpowiedzi były dość różne, najwięcej osób jednak przyznało, że ich przygoda rozpoczęła się w wieku szkolnym, dzięki akcjom charytatywnym organizowanym w tych szkołach (najczęściej zbiórki pieniędzy).

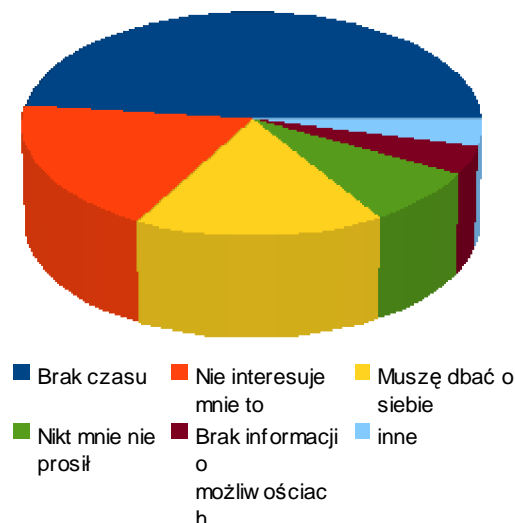

3. Dlaczego angażuje się Pani/Pan w wolontariat? (pytanie do osób, które odpowiedziały na 1 pytanie).

Ankietowani w przeważającej większości odpowiedzieli, że po prostu chcą pomagać potrzebującym. Dostyc ważnym powodem jest jednak również to, że bliscy i znajomi są zaangażowani w wolontariat. Tak jakbyśmy wzajemnie „zarażali się” chęcią czynienia dobra.

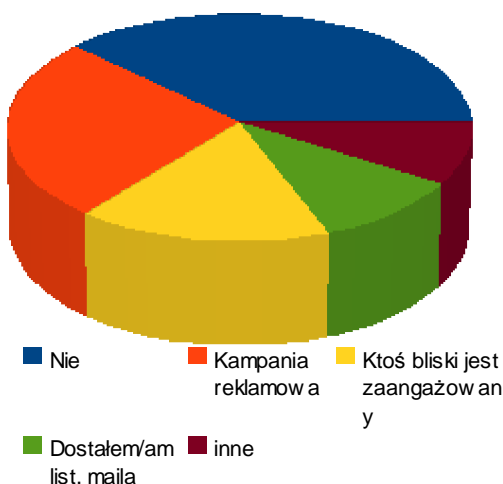
4. Dlaczego nie angażuje się Pani/Pan w wolontariat? (Pytanie do osób, które odpowiedziały przecząco na pytanie 1)

W odpowiedzi na to pytanie aż 48% przyznało, że brak im czasu. Często jest to wina życia zawodowego, chęci robienia kariery. 19% powiedziało, że nie interesują się wolontariatem. Zaskakująca jest jednak odpowiedź 4% ankietowanych, którzy, w czasie kiedy wszystko można znaleźć w internecie, przyznali, że nie wiedzą gdzie szukać informacji o możliwościach zostania wolontariuszem.

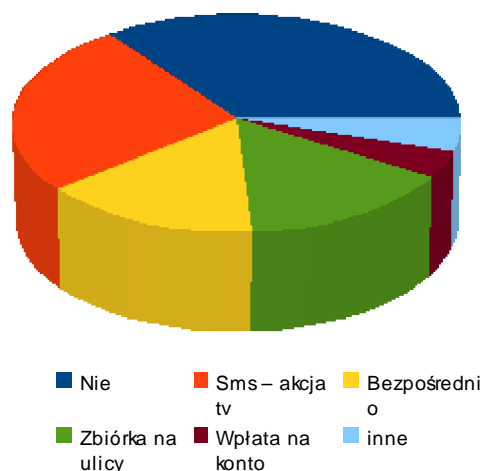
5. Udziela Pani/Pan wsparcia? Jak tak to dłaczego? (Pytanie już do wszystkich ankietowanych)

38% przyznało, że nie udziela wsparcia potrzebującym, wśród tych, którzy udzielają wsparcia 26% skłoniła do tego kampania reklamowa w tv, radio czy internecie, 17% natomiast to znów wpływ i namowa bliskich i znajomych.

6. Przekazuje Pani/Pan pieniądze potrzebującym? Jak tak to w jaki sposób.

Większość osób, bo 65% przyznało, że przekazuje pieniądze potrzebującym, w tym 26% robi to poprzez wysłanie sms-a. To łatwy i wygodny sposób pomagania innym. Spora część ankietowanych przekazuje pieniądze osobiście, np. Napotkanej na drodze osobie proszącej o pomoc. Dużym powodzeniem cieszą się także zbiórki uliczne.

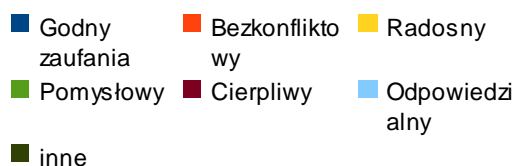
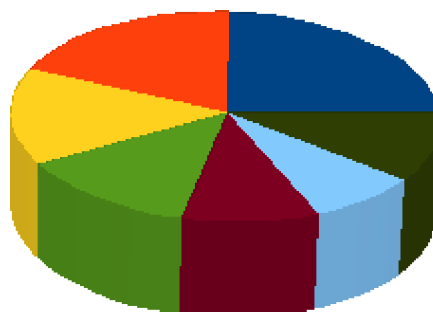
7. Czy przekazuje Pani/Pan 1% swojego podatku na rzecz fundacji? Jeśli nie, to dlaczego?

20% ankietowanych przekazuje 1% podatku na cele charytatywne, wśród tych, którzy nie przekazują przerażająco ogromny jest brak wiedzy na ten temat (aż 35%), następnym powodem jest zbyt skomplikowana procedura przekazywania, tych pieniędzy.

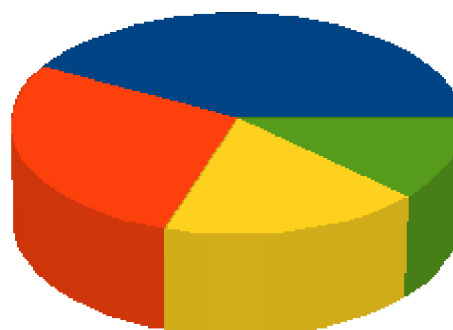
8. Gdyby miał/a Pani/Pan opisać wolontariusza jedną cechą, co by to było?

Przy tym pytaniu większość osób stwierdziła, że wolontariusz powinien być przede wszystkim godny zaufania. Ankietowanym było jednak ciężko jednoznacznie stwierdzić, która cecha jest najważniejsza, ponieważ wolontariusz powinien tak naprawdę łączyć w sobie wiele pozytywnych cech.

9. Wiek?

Przy tej kategorii dokonaliśmy podziału. Największa ilość naszych ankietowanych była w wieku 16-24 lat, przyczyną tego może być fakt, że młodzi ludzie chętniej uczestniczą w różnego typu ankietach :) Wg naszych statystyk wynika też, że wielu wolontariuszy, to właśnie młodzież.

10. Wykształcenie?

Większość ankietowanych miała wykształcenie wyższe, nieco mniej średnie, 9% wśród ankietowanych posiadało zaledwie podstawowe wykształcenie. Ze statystyk wynika, że chęć zaangażowania się w wolontariat rośnie wraz z wykształceniem, rośnie również świadomość o tym czym naprawdę jest wolontariat i że pomagać ludziom można na różne sposoby.

